

Wychodzi codziennie, oprócz dni następujących: po Świętach kresowych i Niedziach. — Prenumerata w biurze Dyrekcji, ulica Miodowa Nr. 487 i Kanterach. — Obwieszczenia przyjmują się za opłatą, od wiersza druku: za 1-krotne obwieszczenie kop. 6, za 2-krotne kop. 9, za 3-krotne kop. 12. — Artykuły nadawane do zamieszczenia w Dzienniku nie zwracają się. — We wszystkich co dotyczy Dziennika, należy odnosić się wprost do Dyrekcji obu Dzienników Warszawskich.

Rok 4.

Prenumerata w Warszawie: rocznie rs. 8. — Półrocznie rs. 4. — Kwartalnie rs. 2. — Miesięcznie kop. 67. — Bez odnośzenia w biurze Dyrekcji prenumerata nie przyjmuje się. — Numer pojedynczy kop. 5. — Za odnośzenie do domu, opłaca się miesięcznie kop. 5. — Na prowincji, na stacjach pocztowych w Królestwie i Cesarstwie: rocznie rsr. 9 kop. 20. — Półrocznie rsr. 4 kop. 60. — Kwartalnie rsr. 2 kop. 30. — Miesięcznie kop. 80.

SPIS RZECZY

DZIAŁ URZĘDOWY. — Najwyższy ukaz do rząd. senatu. — Komisja likwid. — Rozkaz do wojsk okr. wojsk. — Najwyższe przedstawienie (dok.). — Monarsze zadowolenie. — Ordery. — Nominacje. — Awanse. — Monarsze podziękowanie. — Zaliczenie.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY. — Warszawa. — Przegląd polityczny. — Telegramy. — Wiadomości telegraficzne. — Ruskie tow. dobr. — Przedstawienie. — Pp. Grzywiński, Ignatowski, Górski i Stolpe. — Alcazar. — Z Chocinka. — Cholera. — Różne wiadomości. — Pożar. — Kursa monet. — Ks. Humbert w Moskwie. — Sprawa Berezowskiego. — Jeszcze o rodzinie Berezowskiego. — Anglja. Reforma wyborcza. — Austria. Konkordat. — Opłata stęplowa od gazet. — Zniesienie kary cielesnej. — Meksyk. Rozstrzelanie Maksymiljana. — Cesarz Maksymilian. — Włochy. Kwestja rzymska. — Dobra koscielne. — Korespondencje z Paryża.

PRZEWODNIK WARSZAWSKI. — Zakład zegarmistrzowski p. Gorlickiego i t. d.

DZIAŁ URZĘDOWY

Warszawa.

dnia 12 (24) Lipca.

Najwyższy ukaz z d. 3 (15) czerwca, nadający dymisowanemu pułkownikowi *Muchanowowi*, spadkobiercy generał-majora Nesselrode, posiadaczowi majoratu Kieleczygów, w powiecie petrokowskim, w także posiadanie folwark Wistiki w tymże powiecie, zamieszczony był w wczorajszym numerze (151-ym *Warsz. Dniow.*)

UKAZ DO RZĄDZĄCEGO SENATU.

Przez Ukaz Nasz z 28 grudnia 1866 r., rozkazaliśmy dla ukończenia rewizji rachunkowości Królestwa polskiego za czas poprzedni do 1867 r., utworzyć czasową komisję, której skład osobisty, płacę i obowiązki określić przez osobne postanowienie.

Obecnie zatwierdziwszy sporządzone w tym przedmiocie przez jenerałnego kontrolera i w komitecie do spraw Królestwa polskiego rozstrząśnięte propozycje, rozkazujemy.

1. Ustanowić w Warszawie czasową komisję kontroli, dla ukończenia w ciągu dwóch lat rewizji rachunkowości Królestwa polskiego za czas do 1 (13) stycznia 1867 r., oddawszy tę komisję pod władzę bezpośrednią jenerał kontrolera.

2. Sprawdzenie ksiąg i rachunków, które mają być oddane do kontroli państwa ze zniesionych wydziałów kontroli Królestwa, odbywać na zasadzie istniejących tam przepisów co do poboru dochodów i dokonywania wydatków. W celu zaś możliwego ulżenia porządku odbywania czynności i form rewizji, poruczyć jenerałnemu kontrolerowi określenie takowych przez osobną instrukcję, nie kępując się przytem o obowiązującymi w byłej najwyższej izbie obrachunkowej przepisami.

3. W przedmiocie osobistego składu czasowej komisji kontroli i ogólnego jej przebiegu, mianowania i uwalniania urzędników, przedstawiania ich do nagród, a także stosunków komisji z kontrolerem jenerałnym, centralnymi władzami kontroli państwa i władzami rządowymi innych wydziałów, rozciągnąć na komisję kontroli działania Najwyższej zatwierdzonej w dniu 3 stycznia 1866 r. ustawy o instytucjach kontroli w Cesarstwie.

4. Na utrzymanie czasowej komisji asygnować w ciągu dwóch lat po 48,700 rsr. rocznie, zamieszczając tę sumę w § 2 artykułu 8 budżetu kontroli państwa.

5. Skład osobisty i wysokość płac oznaczyć zgodnie do załączonego wykazu (*).

(*) Wykaz znajduje się N° 54 *Sobr. Ukaz.*

6. Osobom mającym wstąpić do kontroli państwa z zniesionych od 1 (13) stycznia 1867 r. wydziałów kontroli królestwa, pozostawić prawo korzystania ze wszystkich praw i przywilejów, z jakich korzystali w poprzednim swem urzędowaniu, jako to udziału w kasie emerytalnej, korzystania z dodatkowych płac i t. d.

Senat rządzący nie zaniedba wydać dla wykonania niniejszego Naszego ukazu, właściwych rozporządzeń. Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano.

w Carskim-Siole, 23 czerwca 1867. (*Siew. Pocz.*)
„ALEKSANDER.”

Komisja Likwidacyjna w Królestwie Polskiem podaje do powszechnej wiadomości, iż wynagrodzenia likwidacyjne: w ilości rs. 1,593 kop. 67, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 11 (23) Lipca r. b. Stanisławowi *Iłowieckiemu*, właścicielowi dóbr Grodno, położonych w Gubernji Kaliskiej, Powiecie Kolskim, Gminie Krzykosy, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Warszawskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 26,162 kop. 98, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 11 (23) Lipca r. b. Antoniemu *Rulikowskiemu*, właścicielowi dóbr Świerczów, położonych w Gubernji Lubelskiej, Powiecie Cholemskim, Gminie Cynców, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Lubelskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 8,858 kop. 66, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 11 (23) Lipca r. b. Hr. Marji *Morsztyn*, właścicielce dóbr Bałków, położonych w Gubernji Kieleckiej, Powiecie Włoszczowskim, Gminie Ratków, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Kieleckiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 2,790 kop. 50, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 11 (23) Lipca r. b. nieletniemu Janowi *Rusockiemu*, właścicielowi dóbr Jasice, położonych w Gubernji Radomskiej, Powiecie Opatowskim, Gminie Wojciechowice, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Radomskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 4,144 kop. 89, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z d. 11 (23) Lipca r. b. Juljusowi *Debińskiemu*, właścicielowi dóbr Zakrzów, położonych w Gubernji Kieleckiej, Powiecie Pinczowskim, Gminie Góry, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Kieleckiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 9,353 kop. 39, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 11 (23) Lipca r. b. Zofji *Zak*, właścicielce dóbr Budziska, położonych w Gubernji Siedleckiej, Powiecie Łukowskim, Gminie Charlejew, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Siedleckiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 394 kop. 17, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 11 (23) Lipca r. b. Erazmowi *Zabielskiemu*, właścicielowi wsi Pianowo, Daczki, Głoty, Pianowo-Stuski A, B, C, położonych w Gubernji Łomżyńskiej, Powiecie Pultuskim, Gminie Gołębie, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Łomżyńskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 276 kop. 53, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 11 (23) Lipca r. b. Wiktorji *Radzińskiej*, właścicielce dóbr Brody-male, położonych w Gubernji Łomżyńskiej, Powiecie Łomżyńskim, Gminie Świecie, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Łomżyńskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 8,799 kop. 87, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 11 (23) Lipca r. b. Marcelemu i Annie *Sulimierskim*, właścicielom dóbr Świsz, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Radziejewskim, Gminie Wymysłowo, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Warszawskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 13,150 kop. 83, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 11 (23) Lipca r. b. Księżu Eugeniuszowi *Lubomirskiemu*, właścicielowi dóbr Kruszyna, położonych w Gubernji Petrokowskiej, Powiecie Nowo-Radomskim, Gminie Kruszyna, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Kaliskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 149 kop. 53, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 11 (23) Lipca r. b. Tomaszowi *Kotarskiemu*, właścicielowi dóbr Zależ-male, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Warszawskim, Gminie Kopie,

wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Warszawskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 734 kop. 22, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 11 (23) Lipca r. b. Adamowi *Świętopelkowi-Mirskiemu*, właścicielowi dóbr Dowgiałiszki, położonych w Gubernji Suwalskiej, Powiecie Marjampolskim, Gminie Aleksota, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Suwalskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 160, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 11 (23) Lipca r. b. Janowi *Blank*, właścicielowi dóbr Kuciny, położonych w Gubernji Petrokowskiej, Powiecie Łódzińskim, Gminie Puczniew, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Warszawskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 1,380 kop. 7, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 11 (23) Lipca r. b. Janowi *Rutkowskiemu*, i Walerjanowi i Balbinie *Bajkowskiemu*, właścicielom części wsi Biestrzyków-wielki A, G, położonych w Gub. Petrokowskiej, Powiecie Nowo-Radomskim, Gminie Smotryszew, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Kaliskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 4,682 kop. 56, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 11 (23) Lipca r. b. Magdalenie *Strzałkowskiej*, właścicielce dóbr Gutkowo B, C, położonych w Gubernji Suwalskiej, Powiecie Wolkowskim, Gminie Kibarty, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Suwalskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 3,370 kop. 20, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 11 (23) Lipca r. b. Ksaweremu i Agnieszce *Zawadzkiemu*, właścicielom dóbr Woźniki, położonych w Gubernji Łódzkiej, Powiecie Łódzkim, Gminie Krysk, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Łódzkiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 15,083 kop. 54, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 11 (23) Lipca r. b. Mikołajowi *Bojanowskiemu* i Konstantemu *Millerowi*, właścicielom dóbr Pobylkowo i Przepowo, położonych w Gubernji Łomżyńskiej, Powiecie Pultuskim, Gminie Gzowo, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Łódzkiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 5,600 kop. 53, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 11 (23) Lipca r. b. Ksaweremu *Unieżyńskiemu*, właścicielowi dóbr Cwiklino A, B, położonych w Gubernji Łódzkiej, Powiecie Łódzkim, Gminie Smarzewo, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Łódzkiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 33,897 kop. 6, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 11 (23) Lipca r. b. Hr. Teresie *Potulickiej*, właścicielce dóbr Obory, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Warszawskim, Gminie Obory, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Warszawskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 442 kop. 16, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 11 (23) Lipca r. b. Sukcesorom Antoniego *Barcińskiego*, właścicielom dóbr Kruszyny, położonych w Gubernji Radomskiej, Powiecie Koziennickim, Gminie Bobrowniki, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Radomskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 5,933 kop. 4, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 11 (23) Lipca r. b. Franciszkowi *Młodzianowskiemu*, właścicielowi dóbr Płonawy, położonych w Gubernji Łomżyńskiej, Powiecie Makowskim, Gminie Płonawy, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Łódzkiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 68 kop. 14, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 11 (23) Lipca r. b. Teofilu *Krzyżanowskiemu*, właścicielce dóbr Nowa-wieś Kujawy A, położonych w Gub. Łomżyńskiej, Powiecie Ostrołęckim, Gminie Rzekuń, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Łódzkiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 597 kop. 73, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 11 (23) Lipca r. b. Ewie *Jackowskiej*, właścicielce dóbr Biestrzyków-wielki A, D, położonych w Gubernji Petrokowskiej, Powiecie Nowo-Radomskim, Gminie Smotryszew, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Kaliskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 346, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 11 (23) Lipca r. b. Teodorowi i Augustynie *Chmielewskim*, właścicielom dóbr Bilno, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Radziejewskim, Gminie Osie-

ciny, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Warszawskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości r. 1,053 kop. 17, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 11 (23) Lipca r. b. Władysławowi i Ludwikowi *Lipskim*, właścicielom dóbr Żerumino, położonych w Gubernji Łomżyńskiej, Powiecie Pultuskim, Gminie Kozłowo, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Płockiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości r. 1,646 kop. 7, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 11 (23) Lipca r. b. Sukcesorom *Bnińskim*, właścicielom dóbr Osiecz-wielki, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Włocławskim, Gminie Pyszków, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Warszawskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości r. 950 kop. 87, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 11 (23) Lipca r. b. Michałowi *Wodzyńskiemu*, właścicielowi dóbr Grojec, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Włocławskim, Gminie Pyszków, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Warszawskiej, celem wypłaty komu należy.

W rozkazie do wojsk okręgu wojennego warszawskiego z dnia 5 lipca, wyrażono: Najjaśniejszy Pan, raczył udzielić następujące nagrody: dowódcy 1-go półbatalionu pontonowego, podpułkownikowi *Dobrowolskiemu*, order św. Stanisława 2-jej klasy; dowódcy 1-go polowego parku inżynierji *Łaskiemu*, i dowódcy 2-go batalionu *Czysiakowowi*, następne rangi.

Najpoddanniejsze przedstawienie ministra finansów w kwestji przejrzenia taryfy celnej.

(Dokończenie; patrz N° 161).

Tym sposobem rezultaty środków rządowych w kwestji taryfy celnej w ostatnich 20-u latach, dają się sprowadzić do następującego: stały rozwój naszego przemysłu rękodzielniczego, a zarazem zupełny brak wzrostu w dochodzie celnym. Tymczasem, przy obecnym obciążeniu skarbu państwa, na ministrze finansów, ciąży obowiązek wyszukania nowych środków dla pokrycia wzrastających wydatków państwa. W tych widokach, osiągnięcie pewnego powiększenia dochodu wpływowego z cel, zasługuje na szczególną uwagę rządu. Przy współczesnym rozwoju naszego przemysłu rękodzielniczego, potrzebującego jeszcze dość znacznej opieki, dochód celny nie może być doprowadzony w Rosji do wysokości, jaką osiągnął w większej części państw europejskich, w których przemysł wewnętrzny doszedł już do zupełnego, samostanowienia. Jednakże zachowując nawet ogólną miarę opieki przyjętą w taryfie z 1857 r., według zdania ministra finansów, można osiągnąć pewne powiększenie dochodu państwa, przez zmianę tych pozycji taryfy, co do których uznane to będzie za użyteczne, tak w widokach przeciwdziałania znacznej kontrabandzie, wywołanej przez zbyt wysoką cenę, jak i w widokach ulgi regularnemu handlowi.

Przeciwdziałanie rozwojowi kontrabandy może być osiągnięte w części za pomocą polepszenia nadzoru celnego, i w tym względzie przedsięwzięte zostały środki, które przyniosły już widoczny pożytek; lecz ponieważ przy ogromnej rozciągłości naszej granicy lądowej, niema żadnej możliwości wzmocnienia na niej nadzoru celnego do tego stopnia, jaki jest konieczny dla zupełnego zniweczenia handlu kontrabandowego, to dla osiągnięcia tego celu, oprócz ścigania kontrabandy na granicy, konieczne są niektóre zmiany w taryfie.

Przy układaniu taryfy z 1857 r., przyjęto było za zasadnicze prawidło, jak poniżej powiedziano, zabezpieczenie przemysłu ojczyźnego od zagranicznego współzawodnictwa co do zbyt najszybszych przedmiotów, i dla tego cła od wyrobów małej wartości, niskiego gatunku, oznaczono wysokie, prawie zakazawcze, a wyroby wysokiego gatunku, przeciwnie obłożono bardzo umiarkowaniami, nawet niskimi cłami. W skutku tego, same tylko wyroby tego ostatniego rodzaju przywożą się przez komory, z opłatą cła według taryfy, a inne dla których cła te są za wysokie, wprowadzane są prawie wyłącznie tajemnie, przez granicę lądową, i przytem w bardzo znacznej ilości. Jeżeli dla przeciwdziałania kontrabandzie, dopuścić pewne zniżenie nadmiaru wysokich cel, jakimi obłożone są niższe gatunki wyrobów, o ile to byłoby możliwem bez szkody dla ojczyźnego przemysłu, to środek ten poszedłby na korzyść nie tylko dochodu celnego lecz i samych fabrykantów, dla tego, że rzeczywistą opiekę okazują im tylko takie cła, przy których możliwy jest handel regularny, a nie takie, które przemieniają się na premjum dla kontrabandy i przynoszą korzyść tylko samym kontrabandzistom, podkopując zarazem każdy regularny handel. Zamierzony cel może być osiągnięty za pomocą ustanowienia większej stosunkowości pomiędzy cenami towarów a cłami. Z drugiej strony środek ten jest konieczny

czny i względem niektórych wyrobów wyższego gatunku, ponieważ oznaczone od nich niskie cła, pozabawiają rząd dochodu, jaki można by było z nich osiągać przy pobieraniu znaczniejszego cła, które z powodu swej wartości łatwo mogą znieść, jako przedmioty zbytku przeznaczone dla osób z klas zamożniejszych.

Co się tyczy fiskalnych cel, nie mających znaczenia protekcyjnego, a któremi obłożona jest u nas większa część zapasów żywności i niektóre surowe materiały dla fabryk, należy wspomnieć, że nieomal nie przedstawia się możność osiągnięcia obecnie z tych pozycji znacznego powiększenia dochodu celnego, ponieważ cła na przykład na cukier, sól, mocne trunki i tytoń, są w związku z wewnętrznymi akcyzami i dla tego nie mogą ulec zmianie oddzielnie od akcyzowego systemu; cła pobierane od takich produktów, które u nas wcale się nie produkują lub produkują się w ilości nieostatycznej, po większej części są dość umiarkowane, i dalsze ich obniżenie może być dopuszczone jedynie w celu ulżenia ojczystemu przemysłowi, przez nabywanie potrzebnych mu materiałów po cenach przystępniejszych. Nakoniec niektóre przedmioty bezpośredniej konsumpcji, jak na przykład wina, towary kolonialne i t. p., obłożone są w wysokości może ograniczającej ich konsumpcję, lecz powiększenie dochodu z tych ostatnich cel, można osiągnąć w przyszłości, tylko przez tak znaczne ich obniżenie, żeby konsumpcja ich mogła otrzymać z tego powodu dotykalną ulgę. Nieuniknionem jednak następstwem podobnego środka, przynajmniej z początku, byłoby dość znaczne zmniejszenie dochodu, co bardzo ciężko oddziaływałoby na środki skarbu państwa. Nie można przytem spuszczać z uwagi, że większa część fiskalnych cel pobiera się u nas od przedmiotów, należących do potrzeb klasy zamożnej i nawet zbytków, to jest przedmiotów, których zmniejszenie ceny nie może mieć tak znacznego wpływu na zmniejszenie konsumpcji.

W celu uproszczenia taryfy, oprócz tych ogólnych względów co do wysokości cel produkcyjnych i fiskalnych, konieczna trzeba mieć jeszcze na uwadze co następuje:

1. Obecnie, kiedy cesarstwo i królestwo polskie już są połączone z państwami zagranicznymi kolejami żelaznymi, koniecznem jest przystąpić do zrównania cel lądowych i morskich, w celu uchronienia od dalszego sztucznego odwrócenia się handlu przywózowego od drogi morskiej, ze szkodą naszych portów, tembardziej, że takie odwrócenie, powiększa liczbę statków przychodzących tylko z balastem i powiększa fracht na szkodę naszego handlu wywózowego.

2. Z powodu trudności, często napotykanych przez handlujących w deklarowaniu towarów według nazw taryfy, jak tego wymaga ustawa celna, konieczne należy dopełnić w klasyfikacji taryfy, według wskazówek doświadczenia, właściwie poprawki i przez to o ile można, usunąć kary pieniężne za zdrażające się w deklaracjach omyłki, pochodzące tylko z niezrozumienia.

3. Po wydaniu taryfy 1857 roku, ustalono na wszystkie towary zagraniczne (z wyjątkiem cukru), dwie dodatkowe opłaty po 5% od rubla cła, jedną w 1858 r., drugą w 1862 r., a w St. Petersburgu i Moskwie. pobiera się osobno po 2% od rubla cła na umorzenie pożyczki, zaciągniętej na postawienie mostu Mikołajewskiego. Wszystkie te opłaty pobierają się osobno od cła, przez co utrudnia się rachunkowość w komorach; wspomniona zaś powyżej opłata mostowa stanowi powód do tego, że przeznaczone do St. Petersburga i Moskwy towary zagraniczne, często opłacają cło w komorach lądowych. Dla usunięcia wspomnianych niedogodności, należy oznaczyć cła z włączeniem opłat dodatkowych, uwolniwszy od nich te pozycje, które i tak obłożone są dostatecznym cłem.

Na mocy wszystkich wyżej wyłożonych względów, przejrzenie taryfy, do którego należy przystąpić teraz, powinno ograniczyć się na dążeniu do powiększenia o ile można dochodu państwa i ulżenia handlowi regularnemu, drogą następujących szczegółowych ulepszeń w taryfie celnej: 1) przez ustanowienie większej stosunkowości, w celu ograniczenia kontrabandy, pomiędzy cłami a cenami takich towarów, które obecnie drogą regularną prawie zupełnie nie są przywożone a wprowadzają się kontrabandą, w skutku nadmiernej wysokości cła, jakim jest obłożony ich przywóz i jakie tym sposobem, nie zabezpieczając ruskiego przemysłu, a ze szkodą dochodów państwa, idą wyłącznie na korzyść kontrabandzistów; 2) przez uproszczenie klasyfikacji w taryfie i rachunkowości komorach, przy opłacaniu cła od towarów; 3) przez zrównanie cel przywózowych morskich i lądowych; i 4) przez obniżenie cel od materiałów fabrycznych, o ile na to pozwolą obecne środki skarbu państwa.

Proponowane w tym celu zmiany w obowiązującej taryfie, nie dotykając zasadniczych podstaw systemu protekcyjnego, mogą przyczynić się do pomyślnego rozwoju regularnego handlu, i zarazem spowodować pewne powiększenie dochodu celnego.

Pierwotna praca co do przejrzenia taryfy, była poruczona wice dyrektorowi departamentu opłat celnych rzeczywistemu radcy stanu Kolesowowi. Ta zawiślana robota, zawierająca w sobie szczegółowy rozbiór wszystkich pozycji taryfy i uwagi o zamierzanych w nich zmianach, obecnie jest wydrukowana wraz z krótkim poglądem na główne gałęzie naszego przemysłu fabrycznego, z danymi liczebnymi, koniecznymi przy roztrząsaniu kwestji taryfy. Memorjał ten, pogląd i dane liczebne w kształcie materiałów ¹⁾ do przejrzenia taryfy, minister finansów sądził by właściwem zakomunikować teraz do przygotowawczego roztrząśnięcia radom rękodzielniczej i handlowej, i ich wydziałom znajdującym się w Moskwie, Rydze i Odessie, również włodzimierskiemu komitetowi rękodzielniczemu i niektórym innym przedstawicielom handlowych i przemysłowych interesów w cesarstwie i królestwie polskiem, według uznania ministra finansów, poruczając wyżej wymienionym instytucjom: a) wybrać deputatów dla udziału w pracach osobnej komisji, która ma przystąpić do przejrzenia taryfy; i b) przelstawić, jeżeli zechcą, uwagi na piśmie, na zakomunikowane im propozycje co do taryfy, które jednak mają być nadesłane do ministerstwa finansów nie później jak 15-go września.

Oprócz tego, sekretarz stanu Reutern, uznawałby za właściwe, wspomniane materiały do przejrzenia taryfy, ogłosić, dla uniknięcia szkodliwego wpływu na przemysłową działalność kraju, jakie mogą mieć pogłoski o zamiarze rządu przystąpienia do zmian cel, przy zupełnej niewiadomości i kierunku i rozmiarów zamierzanych zmian, niewiadomości, dającej powód do różnych obaw i przewrotnych tłumaczeń.

Następnie komisji taryfowej należy poruczyć: 1) roztrząśnienie, przy udziale deputatów od fabrykantów i od kupców, również jak biegłych, gdyby zaszła potrzeba przywołania ich do kwestji technicznych, tak robót przygotowawczych do przejrzenia taryfy jak i mających nadejść na takowe uwagi od instytucji handlowych i osób prywatnych; i 2) ułożenie projektu taryfy celnej, dla wniesienia tej sprawy z wnioskami ministra finansów do rady państwa na roztrząśnienie.

Co się tyczy składu komisji taryfowej i rozpoczęcia jej prac, minister finansów będzie miał szczęście wnieść osobne najpoddanniejsze przedstawienie.

W końcu minister finansów nie może nie wynurzyć swego przekonania, że taryfa nasza może być ulepszona jedynie na podstawach samostanowienia polityki handlowej, odpowiedniej interesom ojczyźnego przemysłu i handlu, również jak finansowemu położeniu państwa, i że zatem kwestje taryfowe, przy obecnem położeniu Rosji, nie powinny podlegać warunkom traktatów handlowych.

Wszystkie te propozycje minister finansów ma zaszczyt złożyć Waszej Cesarskiej Mości do Najwyższej decyzji. (Siew. Pocz.)

Monarsze zadowolenie. — Najjaśniejszy Pan, zadowolony w dn. 15-m maja, przejrany w osobnym komitecie, pod prezydencją Jego Cesarskiej Wysokości generał-admirała, projekt ustawy wojskowo-sądowej, oświadczył monarsze zadowolenie mającemu udział w pracach tego komitetu generał-audytorowi ministerstwa wojny, tajnemu radcy *Filosofowi*, i wszystkim urzędnikom cywilno-wojskowym, którzy byli członkami komisji pod prezydencją generał-adjutanta Kryżanowskiego dla nakreślenia głównych zasad nowej organizacji sądownictwa i procedury wojskowej i morskiej, i w ogólności którzy mieli udział w pracach reorganizacji wojskowego sądownictwa.

Ordery — Najjaśniejszy Pan, uwzględniając pożyteczne prace urzędników wydziału wojskowo-sądowego, którym powierzone było sporządzenie projektu nowej ustawy wojskowo-sądowej, nawyżej zatwierdzonej 15-go maja r. b., raczył najlaskawiej udzielić następujące nagrody: pomocnikowi generał-audytora, rzeczywistemu radcy stanu *Tomsonowi* i zostającemu przy głównej dyrekcji wojskowo-sądowej, rzeczywistemu radcy stanu *Prochorowowi* — ordery św. Włodzimierza 3-iej kl.; ober-audytorowi sztabu okręgu wojennego petersburskiego, radcy kolegjalnemu *Achszarumowi* i zawiadującemu sekcją sądową sztabu miejscowych wojsk tego okręgu,

¹⁾ Materiały te, jak nas zawiadomiono, będą sprzedawane u kasjera departamentu opłat celnych, na komorze st.-petersburskiej i w księgarni Bazunowa, po 1 r. za całkowity egzemplarz. (Przyp. Red. Siew. Pocz.)

półkownikowi *Maksymowowi* — orderu św. Włodzimierza 4-ej kl. (*Rus. Inw.*)

Nominacje. — Przez Najwyższe ukazy imienne do rządzącego senatu, z dnia 26 czerwca, mianowani zostali: rektor Cesarsko-petersburskiego uniwersytetu, zasłużony profesor zwyczajny tegoż uniwersytetu, tajny radca Aleksander *Woskreszeński*, kuratorem okręgu naukowego charkowskiego, a kurator okręgu naukowego charkowskiego, tajny radca Karol *Foigt*, członkiem rady ministerstwa oświecenia publicznego i prezydującym w naukowym Komitecie tegoż ministerstwa. (*Siew. Pocz.*)

Awans. — Przez dodatkowy najwyższy rozkaz w wydziale marynarki, z d. 30 czerwca, urzędnik biura jenerała-audytora marynarki, radca stanu *Wasiliew*, awansowany został na rzeczywistego radcę stanu.

Monarsze podziękowanie. — Najjaśniejszy Pan, zatwierdziwszy ustawę sądowo-morską, oświadczył szczerą i serdeczną monarszą wdzięczność prezesowi byłego komitetu do przejrzenia projektów wojskowo sądowych ustaw, Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiemu Księciu jenerał-admirałowi, szczerą monarszą wdzięczność byłym członkom tegoż komitetu: kierującemu ministerstwem marynarki, jenerał-adjutantowi wice-admirałowi *Krabbe*, członkom rady państwa, jenerał-adjutantom, admirałom: hrabiemu *Putiatinowi* i *Nowosiłskiemu* i monarsze zadowolenie wszystkim wojskowym urzędnikom wydziału marynarki, którzy byli członkami komisji pod prezydencją jenerał-adjutanta *Kryżanowskiego*, dla nakreślenia głównych zasad nowej organizacji i procedury wojskowej i morskiej, i mieli udział w pracach reorganizacji sądownictwa wojskowo-morskiego.

Zaliczenie. — Przez Najwyższy rozkaz z dnia 4 lipca, starszy adjutant sztabu miejscowych wojsk okręgu wojennego warszawskiego, kapitan pułku fortecznego brzesko-litewskiego *Rekszyński*, zaliczony został do piechoty armji, z pozostawieniem przy dotychczasowych obowiązkach.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Warszawa, dnia 12 (24) Lipca.

W obec ciągle puszczanych pogłosek o przyszłej wojnie pomiędzy Francją i Prusami, w widoku której Francja niby stara się o przymierze z Austrią, *Nordd. A. Z.* w osobnym artykule rozbiiera, kto we Francji pragnie wojny z Niemcami, a właściwie z Prusami. Stronnictwo opozycyjne, za pomocą swych mówców pp. Glais-Bizon, Garnier-Pagès i Juliusza Favre, oświadczyło się stanowczo za pokojem, dowodząc nawet, że wojna z Niemcami przyspieszyła by zjednoczenie. Cesarz Napoleon przy każdej sposobności, szczególnie za pośrednictwem p. Rouhera, oświadcza się z najprzychylniejszemi i zupełnie pokojowemi zamiarami dla Niemiec. Według *Nordd. A. Z.*, tylko zatem żywioły legitymistyczne i orleanistowskie podburzają do wojny z Niemcami, upatrując w tem korzyści dla swych stronnictw widoków. W końcu organ gabinetu berlińskiego, przytacza świeżo zamieszczone w *Patrie* oświadczenie, że stosunki pomiędzy Francją a Prusami, obecnie są najzupełniej zadawalniające.

Tymczasem na Wschodzie, bardziej niż kiedykolwiek grozi ogólniejsze zawikłanie, szczególnie jeżeli rząd tymczasowy kandjocki, jak to oznajmił konsulom, wyda korsarskie listy. W przewidywaniu tych zawikłań, jedno z mocarstw proponowało Francji wysłanie nowej zbiorowej noty do Porty, lecz Francja odmówiła uczestniczenia w tym kroku, może licząc na obietnicę udzieloną podobno przez sułtana królowej angielskiej, iż udzieli wyspie Kandji, nietylko gubernatora chrześcijanina, ale nawet i konstytucję; wątpić jednak można, aby kandjoci teraz nawet i na takie ustępstwa się zgodzili.

Kiedy izba, pomimo oświadczeń ministra sprawiedliwości i wyznań p. Hye, przyjęła wniosek p. Mühlfelda co do uregulowania stosunków z kościołem, zupełnie sprzecznego z konkordatem, stronnictwo klerykalne, jak przewidywano, zaczęło już agitować, głównie w krajach górnych, jak w Austrii właściwej, Styrii, Tyrolu i

t. d., podniecając masy do agitacji za konkordatem. Agitacja ta, jako mająca na celu masy po większej części mało oświecone, może mieć bardzo zgubne następstwa. Pogłoski o zmianach w gabinecie węgierskim, a mianowicie o dopuszczeniu do niego żywiołu radykalnego, są bezzasadne, czego najlepiej dowodzi to, że prezes gabinetu p. Andrassy, udał się na kilka tygodni do wód, w obec zaś spodziewanego przesilenia ministerjalnego, nie mógłby na tak długo opuszczać Pesztu. Również mało prawdopodobną jest pogłoska o wcieleniu części pogranicza wojskowego do Węgier.

Włoska izba deputowanych, bardzo szybko przyjęła budżet wydatków na r. 1867, wykazujący 217 milionów franków deficytu. Tymczasem radykalni w zbliżeniu się gabinetu do lewicy, upatrują zachętę do wykonania swych planów względem Rzymu i ze wszech stron raporta donoszą, że wkrótce należy się spodziewać wyprawy ochotników do państwa kościelnego. Wprawdzie depesza z Florencji oświadcza, iż pogłoski o tej wyprawie są przesadzone, ale to jej usiłowanie osłabienia ważności przygotowań, jest niejako potwierdzeniem ich istnienia, co jeszcze lepiej stwierdza zapytanie przesłane przez kardynała Antonellego do posłów czterech mocarstw katolickich, co do tego, jakie będzie postępowanie ich rządów, jeżeli się okaże współnictwo rządu włoskiego z usiłowaniami rewolucyjnymi, jeżeli rewolucja zbliży się do wrót Rzymu i jeżeli rewolucja wybuchnie w samym Rzymie. Posłowie mieli przyrzec osobistą opiekę papieżowi i świętemu kolegium w razie niebezpieczeństwa, obiecując się odnieść do swych rządów.

Według zdania znających zwyczaje parlamentarne angielskie, nie może być obawy aby izba lordów odrzuciła uchwalony przez izbę gmin bil reformy. Co najwięcej, będzie usiłowała wprowadzić zmiany, które osłabiły by przy jego wejściu w życie, jego demokratyczną doniosłość. Według niego, ciało wyborcze angielskie, liczące dotąd 600,000 wyborców, powiększone zostanie o przeszło drugie tyle, 600 do 800,000 nowych wyborców.

Telegramy

DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

Paryż, 24 lipca. *Patrie* donosi, że Juarez zawiadomił rząd amerykański, iż nie odmawia już wydać zwłok Maksymiljana. Tegethoffowi będzie towarzyszył oficer marynarki amerykańskiej.

Konstantynopol, 22 lipca, (urzędowy). Raporta Omera - paszy z 18-go, stwierdzają zwycięztwa Turków, którzy zajmują wszystkie okręgi Sfakji, z wyjątkiem ośmiu wiosek.

(*Correspondens Bureau.*)

Wiadomości telegraficzne.

* **Paryż, 20 lipca.** Gazety donoszą o licznych rozstrzelaniach w Barcelonie i o nowych aresztowaniach w Madrycie. (*Wolf's T. B.*)

* **Florencja, 21 lipca.** Na dzisiejszym posiedzeniu izby deputowanych, minister skarbu złożył sprawozdanie z budżetu wydatków, wynoszących na rok bieżący 1,114 milionów lirów, z deficytem 217 milionów. Minister proponuje przejście do porządku dziennego, dla złożenia następnie budżetu na r. 1868, przedstawiającego oszczędności w sumie 30 milionów. Przy głosowaniu, izba przyjęła budżet wydatków na rok 1867 większością 193 głosów przeciw 27. Pogłoski o zamiarze stronnictwa czynu wkroczenia na terytorjum papieżkie, są przesadzone. Liczba wojsk rozstawionych obecnie nad granicą państwa kościelnego każe spodziewać się, że zamiar podobny zostanie zaniechany. (*Tamże.*)

* **Paryż, 22 lipca.** Przy rozdawnictwie nagród kapelom wojskowym, pierwszą nagrodę uzyskali kapiele pruska, austriacka i gwardji paryskiej, druga zaś nagroda przyznana została kapelom ruskiej, gidów francuzkich i bawarskiej. (*Tamże.*)

* **Berlin, 22 lipca.** *National Z.* pisze: Naczelny prokurator zarządził nowe śledztwo dyscyplinarne przeciw deputowanemu Laskerowi, za jego odezwę wyborczą z 29-go czerwca (program stronnictwa narodowego). Termin do roztrząsania tej sprawy wyznaczony został na 5 go września. (*Tamże.*)

* **Bukareszt, 22 lipca.** Z powodu barbarzyńskiego postępowania ze strony władz rumuńskich z żydami w Galaczu, tutejsze ciało konsularne upraszało u kiego Karola rumuńskiego, o posłuchanie zbiorowe, dla energicznego przełożenia mu, ażeby książe zmusił swój rząd do szanowania zapoznawanych przezeń zasad ludzkości i do cofnięcia wszelkich rozporządzeń wydanych przeciw żydom. (*Tamże.*)

* **Londyn, 22 lipca.** Pani Mussurus, małżonka ambasadora tureckiego, zachorowała nagle zeszłej nocy na balu danym u ministra do spraw indyjskich i zmarła zanim zdołano odwieść ją do jej pałacu. (*Cor. Hav. Bul.*)

* **Kopenhaga, 20 lipca.** Jego cesarska wysokość Wielki Książę Konstanty Mikołajewicz odjedzie dziś do Sztutgardu dla złożenia wizyty swojej siostrze królowej Oldze Mikołajewnie. Wielki Książę uda się potem do Paryża. (*Cor. H. B.*)

* **Peszt, 21 lipca.** Spodziewają się tu sułtana na 26 b. m., przygotowując dla niego świetne przyjęcie z wdzięczności za gościnność ofiarowaną w 1849 r. przez Turcję emigracji węgierskiej. (*Tamże.*)

* **Marsylja, 21 lipca.** Korespondencje z Rzymu z dnia 18go b. m. donoszą, że w skutek noty rządu papieżkiego przybył tam jenerał francuzki Dumont dla wyprowadzenia śledztwa z powodu 300 dezercji zasłużonych w legjonie Antibes. Ku granicy przybliżyło się z różnych stron sześćset garibaldzistów, ale wojska włoskie przeszkodziły im wkroczeniu na terytorjum rzymskie. W mieście i w szpitalach zmarło 55 osób, z których 22 tylko na cholerę. Papież posłał sułtanowi i wice-królowi Egiptu znaczne podarunki z wdzięczności za opiekę wysłanną przez nich katolikom. Otrzymał on także reklamację od opata Passaglia, który odjeżdża do Londynu do arcybiskupa Manninga. (*Cor. H. B.*)

* **Bukareszt, 20 lipca.** Austrjacki konsul jenerałny w Bukareszcie przesłał do ministra spraw zagranicznych następujący telegram: Dziś rano otrzymałem drogą telegraficzną rozkaz z dnia 18 b. m. i stosownie do niego poczyniłem kroki u rządu książecego. Minister spraw wewnętrznych przyrzekł mi wstrzymać natychmiast wszelkie środki wymierzone przeciwko żydom. Do Galaczu wysłano przed kilku dniami komisję rządową dla wyprowadzenia śledztwa. Jak się zdaje, odstąpiono tu zupełnie od zamiaru dalszego prześladowania żydów. (*Cor. Bur.*)

* **Berlin, 21 lipca.** Sułtan przybędzie dnia 23 lipca do Akwizgranu, a 24 w południe do Koblenck, skąd 25 odjedzie przez Norymbergę, gdzie przenocuje, do Wiednia. (*Tamże.*)

* **Nowy Jork, 11 lipca.** W Luizjanie zapisano na listę wyborców 37,000 białych i 74,000 murzynów. Zapewniają, że do Meksyku wysłana została fregata dla zareklamowania z powodu śmierci Santa-Anny. (*Tamże.*)

* (Ruskie towarzystwo dobroczynności w królestwie polskim). Dnia 21 maja (3 lipca) r. b., na zasadzie § 26 ustawy ruskiego towarzystwa dobroczynności w królestwie polskim, odbyło się pierwsze roczne ogólne zgromadzenie członków towarzystwa, w celu wybrania członków zarządu towarzystwa i ich następców, roztrząśnięcia sprawozdania i ksiąg i oznaczenia wysokości opłaty ze strony członków na rok bieżący, stosownie do § 27 ustawy. Największą liczbę głosów na członków zarządu otrzymało: z dam: Marja Patkul, baronowa Katarzyna Mengden, Zofja Feuchtner, Katarzyna Gurko, baronowa Elżbieta Mengden; z mężczyzn: Jan Funduklej, Aleksander Patkul, potojerej Aleksander Metanjew, Włodzimierz Pfel i Teodor Witte. Następujące osoby, które potem otrzymały największą ilość głosów, zostały wybrane na zastępczynię i zastępców członków zarządu: z dam: księżna Zofja Masalska, Olga Sołowejewa; z mężczyzn: Bazyli Sobolewski, Bazyli Wilufew, Benedykt Orłow. Do rewizji ksiąg przychołu i wydatków towarzystwa, ogólne zgromadzenie postanowiło utworzyć osobną komisję z 3-ch członków. Największą liczbę głosów na członków komisji otrzymało: Michał Zdanowicz, Aleksander Kruze, i Benedykt Orłow. Roczna opłata ogólna zgromadzenie u-

trzymało w zeszłorocznej wysokości, to jest 6 rsr. Prezesem zarządu wybrany został przez członków zarządu z ich łona J. Funduklej, a referentem W. Pfel. (Warsz. Dniew.).

* (Przedstawienie amatorskie). Przypominamy, że jak donosiliśmy, jutro, we czwartek, ma się odbyć przedstawienie amatorskie w teatrze Pomarańczarni w Łazienkach, na korzyść Mikołajewskiej ochrony dla dzieci żołnierskich.

* (Panowie: Stefan Grzywiński, Ignatowski, Wł. Górski i Ant. Stolpe), znani z popisów i koncertów, laureaci Instytutu muzycznego, zamierzają niebawem wyprawić się razem na artystyczną wędrowkę. O ile wiemy, zdolni ci artyści, dawać będą koncerta w Ciechocinku, Busku, Szczawnicy i innych miastach, a chcąc uczcić tę pierwszą swoją w świat artystyczny wycieczkę czynem szlachetnym, przeznaczają 1/4 część dochodu z koncertów swoich na dochód dołkniętych powodzią nadwiślań. Mniemamy, że pod tak uciwiałą myślą powziętą, zamiar powiedzie się najzupełniej młodym artystom naszym. AL.

* (Alcazar warszawski) wczorajszego wieczora przedstawiał zajmujący obraz. Tłumy publiczności napelnily ten ogród, a pełne zapachu oklaski i okrzyki, jakimi widzowie powitali beneficjanta, p. Victora, zaświadczyły wymownie tem, że artyście o szczerzej i powszechniej sympatji, jaką mu zjednał jego talent komiczny. Oprócz oklasków, któremi też hojnie nagradzano talenta pp. Saas i Arsène, ofiarowano p. Victorowi piękne bukiety. Publiczność była w prawdziwym zapale, którego nie zdołały zgasić napoje z bufetu p. Rejmanna! Prawda, że podczas epidemicznej pory nikt nie używa sorbetów! Pomimo jednakże takiego nagromadzenia widzów w Alcazarze, i w Eldorado zebrała się mnoga publiczność, którą talent p. Goosz zawsze i trwale przynęca. AL.

* (Z Ciechocinka). Warsz. Dniew. podaje z Ciechocinka następującą wiadomość, otrzymaną od tej samej osoby, której list był zamieszczony w Nr. 146 tegoż pisma: „Z powodu wylewu rzeki Wisły, używanie kąpieli w Ciechocinku zostało wstrzymane 5 (17) lipca, a ponieważ wieczorem tego dnia woda podniosła się jeszcze o 1 1/2 stopy, to wiele osób utraciło możność pozostawania tam dłużej, będąc na okolo oblane wodą. Szyny kolei żelaznej były pod wodą do wysokości starego Ciechocinka, i nasyp był uszkodzony w trzech miejscach, tak że pociągi zatrzymywały się przy pierwszym domku drożniczym za starym Ciechocinkiem. Kilka nadzwyczajnych pociągów bezpłatnie przewoziło do Aleksandrowa pasażerów i bagaże, co znacznie ułżyło przyjeźdźcom, w których kieszeniach niepodobna było pozostawiać. Do godziny 8-iej rano 6-go, woda opadła o 1 1/2 stopy, lecz na nieszczęście kąpieli odmawiano, dopóki nie będzie możności pompowania wody, dla tego że maszyna parowa z powodu wylewu nie mogła być puszczona w ruch. Nie można nie żałować rodzin, które musiały pozostać na stacji Aleksandrów od 4-go do 6-go, z powodu, że właściciele domów nie chcieli im oddać paszportów, pod pozorem pretensji pieniężnych, które okazały się niesłusznymi.”

* (Cholera) Według wiadomości od warszawskiego cholerycznego komitetu, wczoraj, w wtorek dnia 11 (23) pozostawało chorych 851, zachorowało 172, wyzdrowiało 57, umarło 50, pozostaje 918; od dnia 21 maja (2 czerwca) do dnia dzisiejszego zachorowało 1948, wyzdrowiało 419, umarło 611; w szpitalu ujazdowskim i wojskach pozostawało 31, zachorowało 12, wyzdrowiało —, umarło 3, pozostaje 40; od d. 21 maja (2 czerwca) do dnia dzisiejszego zachorowało 108, wyzdrowiało 21, umarło 47.

* (Różne wiadomości). W poniedziałek, o godzinie 5-iej po południu, odbyło się poświęcenie nowej części cmentarza grzebalnego, ewangelicko-reformowanego, w obec kolegium kościelnego tegoż wyznania i licznie zgromadzonych członków. Ceremonji poświęcenia dopełnił ks. Spieszński, superintendent i pastor zboru warszawskiego. — Zeszłej niedzieli, wpływ ofiar, dobrowolnie składanych do puszki, przy moście zaprowadzonej, wyniósł rs. 30 kop. 90. — Ze tak pożądana obecnie elektryczność, jest w powietrzu, dowodem tego błyskawice, które przez całą noc wtorkową ośniewały całą zachodnią stronę nieba. Zdaniem starych aurystów, błyskawice te mają być zwiastaniami upałów, które już mamy od wczoraj, przy stałej pogodzie.

* (P o z a r). W dniu wczorajszym, w domu pod Nr. 1299/300 przy ulicy Nowy-Swiat, w młynie konnym zapaliła się słoma, od której następnie zatliła się ściana drewniana; ogień przez nadbiegłych ludzi straży ogniowej części 3-iej natychmiast ugaszony został, i prócz rozebrania części ściany drewnianej, żadne inne szkody niewynikły.

* Kursa monet zagranicznych w Warszawie.

Za talar wczoraj	rsr. 1 kop. 10	dziś	rsr. 1 kop. 10.
Za frank	" " " 31 1/2	" " "	" " " 31 1/2.
Za złoty reh.	" " " 60	" " "	" " " 60

NB. Wiadomość ta nie pochodzi z urzędowego źródła i może służyć tylko za wskazówkę.

* (Książę Humbert w Moskwie). Mosk. Wied. piszą: „Jego królewska wysokość, książę Humbert, d. 7 (19) lipca, o godzinie 1-iej w nocy, wyjechał nadzwyczajnym pociągiem do St. Petersburga. Rano zwiedzał on zbrojownię, a wieczorem robił wycieczkę do Aleksandrii. — Tenże dziekanik podaje szczegóły o pobycie następcy tronu włoskiego w klasztorze św. Trójcy. „Nadzwyczajny pociąg z jego królewską wysokością przybył do klasztoru po mszy, którą odprawiał sam metropolita. Pomimo swego znużenia, sędziwy arcybiskup oznajmił gotowość przyjęcia wizyty księcia, który zwiedziwszy skarbiec, budzący podziwienie gości, swemi niezliczonymi skarbami, udał się do sali arcybiskupa w towarzystwie generała-adjutanta Kuszelewa i fligiel-adjutanta Goriainowa, będących jego tłumaczami. Metropolita przyjął księcia na progu swych pokojów. Książę powiedział, że zwiedziwszy klasztor, który z powodu swej sławy musiał budzić jego zajęcie, nie mógł odmówić sobie przyjemności odwiedzenia metropolity, osoby tak szanowanej przez całą Rosję, i dla tego bardzo jest wdzięczny jego przewieźności za danie mu możności poznanego osobie. Najprzewieźniejszy metropolita odpowiedział: „Błagam Boga, aby tron i królestwo włoskie, utrwaliły się i urządziły się za łaską Bożą w duchu chrześcijańskiego zjednoczenia”. Dowiedziawszy się, że metropolita sam celebrował tego dnia, książę poprosił skrócić swą wizytę. Pomimo prośb księcia, metropolita odprowadził go do progów przedpokojów, tłumacząc się, że tylko niemoc nie pozwala mu odprowadzić jego królewską wysokość dalej. Dzień św. Sergiusza doskonale był wybrany dla zwiedzenia jego pustelni. Niezliczona liczba pobożnych pielgrzymów nie mogła nie zdziwić cudzoziemców. Ranek trzeciego dnia swego pobytu w Moskwie, książę Humbert poświęcił na obejrzenie ciekawości Moskwy: zwiedził dom podrzutków, apartamenty bojarów Romanowych, świątynię Zbawiciela i przejeżdżał się po mieście, które mocno zajęło i jego i jego świętą swą szczegółnością, Kreml i cudownym ztamtąd widokiem na zarzeczce. Tego dnia u generała-gubernatora, księcia Wł. Dolgorukowa, był obiad na cześć księcia. Wieczorem dostojny gość był w ogrodzie zoologicznym, gdzie przyjmowały go osoby będące na czele zarządu ogrodu, przyczem muzyka wojskowa wykonała hymn włoski; po fejerwerku, książę zdołał jeszcze wstąpić do małego teatru, gdzie w jego obecności wykonane było divertissement z tańców charakterystycznych”.

* (Sprawa Berezowskiego). Z powodu tej sprawy *Golos* pomiędzy innemi pisze: „Kiedy ogłoszony został wyrok sądu, skazujący Berezowskiego na dożywotnie ciężkie roboty, pewna część publiczności na galerjach przyklasnęła. Dziennik *Liberte* donosząc o tem, powiada, że nie wiadomo w jakim znaczeniu należy rozumieć te oklaski. Dziwna naiwność! Łatwo zrozumieć w jakim duchu, dla tego, że na galerji dla publiczności, znajdowało się pewno wielu polaków. Lecz jeżeli polakom wolno przyklaskać w podobnym wypadku, to jak objaśnić uciśnienie ręki złoźcy przez członków francuskiej adwokatury po ukończeniu posiedzenia? A to jest fakt, zaświadczony przez jeden z dzienników... Wołanie „vive la Pologne”, zaraz potem jak jeden z przedstawicieli tej *Pologne*, targnął się na honor Francji, to można nazwać nie lekomyślnością, czynem bez namysłu; lecz uciśnienie ręki złoźcy skazanego na ciężkie roboty, — tego chyba nie można nazwać lekomyślnością. Co innego winaśować swemu koledze adwokatowi powodzenie obrony; to jest w porządku rzeczy, nawet przy warunkach takiej obrony jak p. Emanuela Arago, dla tego że adwokat naturalnie może unieść się rezultatem mowy, która wyrwała człowieka z pod gilotyny i zapomnieć o samem otoczeniu i szczegółach mowy adwokata... Ale ręka Berezowskiego, którą ściskali paryscy adwokaci jest ręką mordercy, i po tem niezawodnie, każdy rosjanin, naturalnie przynajmniej może odmówić podania ręki tym panom, aby jej nie zawalać.” — Z powodu skończenia sprawy Berezowskiego, *Nord*, w artykule wstępnym powiada: „Telegraf zawiadomił nas o rozwiązaniu sprawy Berezowskiego. Sprawca zamachu w lasku bułońskim został uznany za winnego morderstwa z okolicznościami łagodzącymi i skazany został na dożywotnie ciężkie roboty. To zła-

godzone odkupienie przestępstwa, które tak silnie wstrząsnęło Rosją, sprawi w tym kraju, jak się obawiamy złe wrażenie. Co się tyczy nas, ze stanowiska pojęć przemagających na wschodzie, prawie gotowi jesteśmy cieszyć się z wyroku, który odejmując zabójcy Cesarza cały urok kary śmierci, obleka go wraz z przestępstwem w codzienną i pogardzoną szatę galernika; ale nie sądzimy aby nasz pogląd podzielano w Rosji; naród ruski, niezawodnie młody jeszcze w swym rozwoju, nie może sobie przedstawić, że szubienica i szafot mogą stać się piedestalem, i że człowiek który strzelał do drugiego będzie mniej winny, jeżeli tym drugim będzie cesarz, i jeżeli z jego życiem związane jest miliony bytów. Przysięgli francuzcy sądzili według swego sumienia; nie do nas należy roztrząsać ten wyrok, stojący na tak niezachwianym gruncie; lecz jeżeli kiedy względy stanu mogły przedstawiać swe wymagania, to właśnie w tym wypadku, kiedy jedna z zasad społecznego zabezpieczenia, wzajemnej solidarności między narodami był w niebezpieczeństwie. Nie należy się łudzić, — jeżeli przez swe nieodkupione przestępstwo Berezowski sprawi pomiędzy Rosją a Francją oziębienie, które z kolei wyradza antagonizm zamiast zbliżenia, — to osiągnie on swój cel, i najdobitniejszy dowód przeciwko politycznemu zabójstwu, to jest oburzająca bezpożyteczność przestępstwa, tylko szkodzącego sprawie dla której się popełnia — dowód ten utraci swą siłę.”

* (Jeszcze o rodzinie Berezowskiego). *Odess. Wiest.* podaje następujący list: „Po przeczytaniu w Nr 132 *Oless. Wiest.* artykułu o pochodzeniu rodziny Berezowskiego, uderzyła mnie tożsamość imienia i miejsca urodzenia przestępcy, z imionami znajdującymi się w aktach sprawy Józefa Berezowskiego, sądownej przez izbę kryminalną sądu chersońskiego. Napis akt jest: „O oskarżonym szlachcu Józefie Berezowskim, lat 40, oddanym pod sąd za zgwałcenie córki swej Karoliny lat 11.” Z akt okazuje się, że Józef-Zacharjasz (dwóch imion) syn Mikołaja Berezowski, miał synów: Stanisława, Antoniego i Cezara i córkę Karolinę. W 1852 r. 18 lipca żona jego Karolina umarła, i z powodu niewiadomej nieobecności męża, dzieci zmarłej znajdowały się przy swej babce, Józefie Hryniewiczowej, we wsi Kutyszczach, w nowogrodzko-wołyńskim powiecie. W 1863 r., Józef Berezowski wziął przemocą swe młodsze dzieci, Cezara, lat 13 i Karolinę lat 11, i pojechał z nimi w różne miejsca dla strojenia fortepianów, i jak się okazuje zebrał. Pozbawił niewinności córkę swoją przemocą, często ją bijąc i męcząc za jej opór w zajazdach, gdzie Józef Berezowski zatrzymywał się przy przejeździe ze swą rodziną do gubernji chersońskiej, z wołyńskiej, gdzie był kancelistą w rządzie gubernjalnym. Jeżdżąc od miasta do miasta z córką swą Karoliną i synem Cezarem, zajmował się strojeniem fortepianów i przez Taraszcę i Złatopol, przybył w 1863 r. do Jelisawetgradu, gdzie był aresztowany za zgwałcenie swej córki Karoliny i trzymany był w kobrynieckim więzieniu. Na nieszczęście, z powodu nieprzyznania się i braku dowodów oskarżających go o przestępstwo, decyzja izby kryminalnej sądu chersońskiego z dnia 14 sierpnia 1864 r. wyrzekła: „Kancelistę 1-go rzędu, ze szlachty nie zatwierdzonej przez heroldję, Józefa-Zacharjasza Berezowskiego, pozostawić w sprawie o zgwałcenie córki Karoliny w najsilniejszym podejrzeniu, i wysłać do miejsca st. tego zamieszkania, z oddaniem pod dozór policyjny. Metryki zaś dzieci obwinionego, oddać ich babce, szlachciance Józefie Hryniewiczowej, wyznaczonej na opiekunkę dzieci Berezowskiego, a zamieszkałą we wsi Kutyszczach w powiecie nowogrodzko-wołyńskim.” Jest podstawa do przypuszczania, że prawdopodobnie znajdował się przy rodzinie, podczas przejazdów ojca i przestępcy Antoniego Berezowskiego. — Członek izby kryminalnej sądu chersońskiego, porucznik, N. Kudrieinow.

Angja.
* (Reforma wyborcza). Izba gmin zatwierdziła stanowczo bil reformy wyborczej. Fakt ten ważny na przyszłość dla polityki angielskiej, spełnił się w nocy z dnia 16 na 17 lipca. Idzie jeszcze tylko o zbadanie tej reformy wyborczej przez izbę wyższą; ale osoby dobrze obeznane z zwyczajami angielskimi, nie sądzą, ażeby izba wyższa odrzuciła ów bil; będzie ona próbowała wprowadzić do niego tylko pewne zmiany, zdolne osłabić jego znaczenia demokratyczne. Nie można w istocie zamilczeć, że nowy kierunek wyborczy, jaki bil zaprowadza w Anglii, musi odmienić koniecznie punkt ciężkości jej polityki. Nie posuwając reformy aż do głosowania powszechnego, nie podobna było dalej rozszerzyć zakresu wyborczego, gdyż liczba wyborców, składająca się dotychczas z 600,000 osób, powiększoną zostanie do 800,000. (*La Patr.*)

Austria.

* (Konkordat. — Opłata stemplowa od gazet — Hr. Larisch). *Wiedeń, 19 lipca.* W niektórych krajach austriackich wychodzi już na jaw silna reakcja z powodu wystąpienia wiedeńskiej izby deputowanych przeciw konkordatowi, w sferach klerykałnych zapewniali, że w krajach górzystych zamieszkałych przez ludność katolicką, mianowicie w arcyksięstwie austriackim, Styrii, Tyrolu i t. d., mieć będzie miejsce za kilka dni ogromna agitacja za utrzymaniem konkordatu. Jako najbardziej w tym względzie czynnego agitatora, wspominają radcę rządowego Weissa, który objeżdża teraz rzeczywście doliny położone pomiędzy górami. W każdym razie izba deputowanych powinna baczyć na to, ażeby nie doprowadzać rzeczy do ostateczności, albowiem ludność wiejska w Austrii należy jeszcze dotąd po większej części do liczby najgorliwszych stronników duchowieństwa, i z tego powodu niebezpiecznym byłoby obudzać fanatyzm mass. — Dzisiejsza *Wiener Z.* obejmuje niespodziankę dla sfer dziennikarskich, ogłasza bowiem projekt nowego prawa prasowego, widocznie w zamiarze wywołania w tym względzie dyskusji. Podatek od ogłoszeń ma być zniesiony, lecz za to opłata stemplowa rozciągnięta zostanie do wszystkich dzienników, nawet treści nie politycznej, i obliczona być ma stosownie do dochodu z prenumeraty, tak iż każde pismo płacić będzie, jako podatek stemplowy, prawie jedną czwartą część tego dochodu. Na Szlaku austriackim bawią od niejakiego czasu byli ministrowie, hrabiowie Belcredi i Larisch, w majątku tego ostatniego. Hr. Larisch miał to nieszczęście, niestety drugie już w tym roku, iż złamał na spacerze rękę i doznał innych jeszcze niebezpiecznych obrażeń ciała. (*Nordd. A. Z.*)

* (Zniesienie kary cielesnej). Depesza wiedeńska doniosła w tych dniach o przedstawieniu radzie państwa projektu prawa dotyczącego zniesienia kar cielesnych. Niektóre gazety niemieckie donoszą także, że w kodeksie karnym wirttembergskim ma być również zniesiona bastonada. Z państw niemieckich nie sama tylko Austria i Wirttembergia utrzymały tę patryarchalną instytucję aż do naszych czasów; do nich należy także Saksonja. W Austrii największa kara zasadzała się na trzydziestu razach kijami lub różgami; prawodawstwo austriackie uwzględniając osoby płci słabej i dzieci rozporządziło, że płeć i wiek nie wpływają na „ilość” razów, ale że osoby dorosłe płci męskiej mają być karane kijami, kobiety zaś i osoby obydwóch płci mające nie mniej nad lat ośmnaście, mają być „poprawiani” różgami. (*Nord.*)

Meksyk.

* (Rozstrzelanie Maksymiljana.) Londyński dziennik *Express*, z 16-go lipca, podaje następujące szczegóły o rozstrzelaniu Maksymiljana. Escobedo przesłał następujący telegram do meksykańskiego ministra wojny, zawiadamiając go o tym wypadku: *San Luis Potosi, 19 czerwca.* Obywatelu ministrze wojny! Dnia 14-go b. m. o godzinie 11-ej w nocy, sąd wojenny zawyrokował poddać największej surowości prawa Maksymiljana Habsburgskiego, Miguela Miramona i Tomasza Mejia. Ponieważ wyrok ten zatwierdzony został, w naszej kwaterze wydano rozkaz wykonać go 16-go. Lecz z polecenia najwyższego rządu wykonanie to odłożono do dnia dzisiejszego. Teraz jest godzina 7-a rano; Maksymiljan tylko co został rozstrzelany. Zechciej oznajmić o tem wszystkim obywatelom Rzeczypospolitej. *Escobedo.* — W Matamoras zaraz po otrzymaniu wiadomości o tem rozstrzelaniu, generał Berriosobal kazał bić we wszystkie dzwony i puszczać rakiety. Cała ludność oddała się radości, śpiewała narodowe pieśni i tym podobne. W nowojorskim dzienniku *Message franco-americaino* z 4-go lipca znajdują się następujące szczegóły. Jak się okazuje, cesarz nie przewidywał swego wyroku. Na kilka dni przed śmiercią posłał do dworu wiedeńskiego następującą depeszę. „Jestem jeńcem wojennym, lecz nie się nie obawiając; w obejściu się ze mną nie pogwałcając wcale praw i obyczajów cywilizowanych narodów. *Maksymiljan.*” Kiedy jeńiec pisał to, nie wiedział zapewne co za człowiek jest Escobedo, ten były poganiacz mulów, który potem został adwokatem, generałem i pod względem okrucieństwa równał się Marquezowi. Gdyby Maksymiljan był go znał, nie byłby oddawał się takim optymistycznym nadziejom. Escobedo rzeczywście robił wszelkie możliwe usiłowania aby doprowadzić do stracenia go; uciekał się do groźb; mówił że zbuntuje swe wojsko przeciwko Juarezowi, jeżeli ten ulaskawi Maksymiljana. Przypisują mu następujące wyrazy na drugi dzień po straceniu Maksymiljana: „Rozpoczęłem epokę terroryzmu, ukarawszy śmiercią naczelnika zdrajców. Nałożyłem na

bogatych wielkie kontrybucje i skonfiskowałem ich majątek. Kiedy nie mogłem tego robić osobiście, moi pełnomocnicy ściśle spełniali me rozkazy. Spodziewam się, że nim skończę mój zawód wojskowy, zobaczę jak przeleje się krew ostatniego cudzoziemca mieszkającego w mej ojczyźnie.”

* (Cesarz Maksymiljan.) *Morning Post* z 20-go b. m. ogłasza korespondencję z Matamoras, datowaną 26-go czerwca i obejmującą następujące szczegóły: Wyrok sądu wojennego zakomunikowany został generałowi Escobedo, który zatwierdził takowy 15-go czerwca; tegoż dnia skazani zostali poinformowani, że będą rozstrzelani 16-go, o godzinie 3-ej po południu, i że mają zatem tylko 24 godzin czasu do przygotowania się na śmierć. Żądali oni, ażeby dano im trzy dni czasu więcej, dla napisania listów do rodzin, sporządzenia testamentów i pogodzenia się z niebem. Lecz Escobedo, jak gdyby chcąc dać im bardziej jeszcze uczuć gorycz śmierci, odrzucił ich prośbę, tak iż do godziny 3-ej następnego dnia, jeńcy sądzili, że zostaną w tym dniu rozstrzelani. Następnie zawiadomiono ich, że daje im się zwłoka do 19-go, do godziny 7 ej zrana. Stan zdrowia jeńców był jak najsmutniejszy, wszyscy bowiem byli chorzy. Generał Mejia cierpiał oddawna na chorobę, która zabijała go zwolna. Generał Miramon był jeszcze osłabiony na skutek odniesionej rany i ataków gorączki. Cesarz Maksymiljan nie mógł jeszcze przyjść do siebie po ciosie, który go poraził po zajęciu Queretaro. Podczas trzymania ich w więzieniu, które trwało 35 dni, obchodzono się z nimi w niegodziwy sposób i z niehumannością oburzającą. Pozywienie ich było niedostateczne i w bardzo złym gatunku. Brakowało im rzeczy pierwszej potrzeby do ubrania i trzymano ich w ciemnicach pełnych robactwa. Cesarz Maksymiljan dawał stale dowody pogody umysłu, cierpliwości i godności. Jego towarzysze byli również odważni, lecz nie znosili tak bohaterskich niecných zniewag, jakie na nich ciskano. Oburzające i prawie niepodobne do uwierzenia były, jak powiadają, sceny jakie miały miejsce bezpośrednio przed egzekucją i w chwili samej egzekucji. Jeńcy zaprowadzeni zostali na śmierć z gołą głową i prawie bez wierzchniego ubrania, gdyż dozwolono strażą obedrzeć ich. Prowadzono ich wśród ścieśnionych szeregów i krzyków dzikiego żołdactwa, i wśród najplugawszej ludności, która miotała wyrazy jak najbardziej obrażające, i jeżeli mamy wierzyć opowiadaniu, rzuciła na nich błotem. Cesarz zachował do ostatniej chwili postawę spokojną. Niezwłocznie przed rozstrzelaniem go, powiedział on kilka wyrazów do Escobedy, który przewodniczył temu morderstwu; lecz hałas i zamieszanie, jakie wówczas panowały, nie dozwoliły tym, od których mam te szczegóły, usłyszeć te wyrazy. Dla pochowania ofiar, wykopano niegłęboki dół, na brzegu którego postawiono je. Cesarz Maksymiljan został rozstrzelany stojąc twarzą do strzelających. Zauważano, że do samego końca, twarz jego nie zmieniała koloru. Pochowano ciała tam, gdzie one upadły, bez wszelkiej ceremonii religijnej.

* (Generał Marquez. — Santa Anna. — P. Dano.) *Message americain* podaje wiadomość z Meksyku, że w dniu poddania się stolicy, generał Marquez zdołał wymknąć się z małym oddziałem swych żołnierzy. Toż pismo zaprzecza prawdziwość wiadomości, że Santa-Anna został przez juaristów stracony; pretendent pomieniony trzymany jest przeciwnie w więzieniu w Campeche. Poseł juaristowski w Waszyngtonie zaprzecza również pogłoskom o straceniu Santo-Anny. — O losie p. Dano, posła francuzkiego w Meksyku, nie ma od 27-go czerwca żadnych wiadomości, skutkiem czego wzmożły się znowu w Paryżu pogłoski o zatrzymaniu tego dyplomaty przez juaristów. (*Nordd. A. Z.*)

Włochy.

* (Kwestja rzymska). Korespondencja z Rzymu do *Corriere italiano* utrzymuje, że kardynał Antonelli zapytywał ministrów-rezydentów czterech mocarstw katolickich, jakie będzie postępowanie ich rządów w trzech następujących wypadkach: 1-o Gdyby nabyte zostało przekonanie o spółdziale rządu włoskiego, wbrew zobowiązaniom danym przezeń z mocy konwencji wrześniowej; 2-o Gdyby rewolucja doszła aż pod bramy Rzymu; 3-o Gdyby powstał wybuch w samym Rzymie. Niewiadomo, powiada pomienione pismo włoskie, któremu pozostawić należy odpowiedź na te wiadomości, jaką odpowiedź dali ministrowie-rezydenci; obiega atoli pogłoska, że ci dyplomaci ofiarowali w razie niebezpieczeństwa opiekę osobistą dla papieża i dla św. kolegium, zastrzegając sobie zakomunikowanie powyższych kwestij, które zostały do nich wystosowane, swym respective rządom. (*La Fr.*)

* (Dobra kościelna). *Florenceja*, 20 lipca. Izba deputowanych roztrząsała dziś w dalszym ciągu

projekt do prawa w przedmiocie likwidacji dóbr kościelnych. Artykuł 4-ty został odesłany do komisji. Artykuł 5-ty został przyjęty z niektórymi zmianami, na które komisja zgodziła się. (*Cor. Hav. Bul.*)

Korespondencja Dziennika Warszawskiego.

Paryż, 15 lipca. (*)

Depesza. — Proces *Mémorial diplomatique*. — Meksyk i Stany Zjednoczone. — Nabożeństwo żałobne. — Tiboust. — Kongres autorów i złoty medal.

Depesza księcia kanclerza do dworu St. James'kiego, o acisku w Irlandji — jest klasyczną (czytelnikom naszym wiadomo, że *Jour. de St. Pet.* zaprzeczył autentyczności tej depeszy. *P. R.*) Jak powiadają Niemcy, uderzyła gwóźdź w głowę, to jest po naszymu, trafiła w sedno, a jak mówią, francuzi postawiła kropkę nad i. Paryżkiemu gabinetowi nie było po co jej komunikować; chyba przy zdarzeniu, można by mu to samo powiedzieć o Algierze. Obydwa te gabinety, powiada książę Gorcezakow, wynalazły kwestję polską, czemuż nie wynaleźć kwestji irlandzkiej?

Proces *Mémorial diplomatique* godny jest uwagi szczególnie z powodu tego, iż dowodzi jak rząd tułtejszy obchodzi się z prasą. Tygodnik ten zamieścił depeszę, donoszącą, że prusacy nie chcą wyjść z Luksemburga. Telegram ten nie pochodził z agencji (biura) Havas, które upoważniono do komunikowania depesz, lecz pochodzi z innego źródła, a wypadki potwierdzają jego prawdziwość; lecz ogłoszenie to nie podobało się dyrekcji prasy, która podmówiła właściciela pisma do usunięcia redaktora, z kąd powstał dotąd jeszcze nie rozstrzygnięty proces pomiędzy dwoma temi osobami.

W ostatnim numerze tygodnik ten utrzymuje, że wszyscy oficerowie i generałowie Maksymiljana zostali rozstrzelani, lecz potrzebuje to potwierdzenia. Godnem jest uwagi, że cała prasa Stanów Zjednoczonych prawie jednogłośnie oskarża Juareza o okrucieństwo. Z Nowego Orleanu donoszą, że robią tam przygotowania wojenne, aby zająć terytorjum ustąpione przez Juareza Stanom Zjednoczonym, które może przy tej sposobności zająć więcej niż im należy.

Austriacy odprawili nabożeństwo żałobne za Maksymiljana w kościele św. Józefa przy ulicy Lafayette. Dwór nie był w niem reprezentowany, dla tego, że dnia poprzedniego w Tuileries było żałobne nabożeństwo w obecności cesarskiej rodziny, dworu i ministrów. Książna Metternich znajduje się w zamku Johannisberg, lecz małżonek jej był w kościele, niedość obszernym dla zmieszczenia wszystkich Niemców pragnących uczcić pamięć brata cesarza austriackiego.

Onegdaj pochowano na cmentarzu Montmartre zwłoki Lamberta Tiboust, autora dramatycznego mającego zaledwie 36 lat wieku. Za trumną jechało przeszło 300 karet najętych przez aktorów i pisarzy.

Na międzynarodowy kongres autorów, minister Lavalette udzielił 10,000 fr.

Na wystawie dano złoty medal człowiekowi, który nic nie wystawił, i za jego szkłem ukazuje się tylko bukiet ofiarowany mu przez stróża.

Paryż, 17 lipca.

Wyrok na Berezowskiego. — Ciało prawodawcze. — List cesarza Napoleona do p. Rouher'a. — Projekt cmentarza wspólnego. — Aresztowanie fałszerza. — Tak zwane ciało prawodawcze polskie. — Korzyści proponowane deputowanym.

Berezowski został skazany na ciężkie roboty dożywotnio, jak to musi już wam być wiadomem. Nie założył on apelacji i panuje przekonanie, że zostanie zesłany do Cayenny.

Ciało prawodawcze ukończyło rozprawy na budżetem wydziałów skarbu i wojny. Rozprawy nad tym ostatnim budżetem były bardzo ciekawe; zauważano potępienie przez p. Rouher'a i izbę tak zwanej kwestji polskiej, oraz interpelację Juljusza Favre na korzyść kandydatury, na którą p. Rouher odpowiedział, że Francja proponuje śledztwo europejskie, lecz że nie wiadomo jeszcze, czy Turcja zgodzi się na tę propozycję.

List cesarza do p. Rouher'a jest jeszcze dotąd przedmiotem rozmów i polemiki dziennikarskiej. Stronnictwo pośrednie poniosło klęskę i ma jasny tego dowód: hr. Walewski, będący duszą stronnictwa pośredniego z powodu opozycji jaką on stawia ministrowi stanu, wyjechał do Szwajcarii w tym samym dniu, w którym ogłoszony został list cesarski. Powiadają powszechnie, że przez wzmocnienie pozycji p. Rouhera, cesarz Napoleon oświadczył się przeciw wolności i myśli jedynie o wojnie.

Mieszkańcy gmin rozciągających się od Paryża do Pontoise, są mocno oburzeni, administracja bowiem chce założyć cmentarz wspólny w St.-Ouen-l'Aumône, do którego dojeżdżać się będzie drogą żelazną; wów-

(*) List ten wzięty jest z *Warsz. Dniw.*

